

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

STAATSRaad, COMMISSARIS DES KONINGS
de provincie Groningen, brengt bij deze ter kennis van
publiek:

dat de passagie voor de brug over de **Groote Heek**
Springdam, liggende in den grooten weg van **Gron-**
ingen naar Delfzijl, en de doorvaart door die brug, tot
het bekendmaking zal zijn **GESTREND**, en dat
de passagie voor **VOETGANGERS, RIJTUIGEN en VEE**
plaats hebben langs het **Jaagpad** aldaar, en
dat de passagie over de **Oostwolder en Dorpster**
gronden, gelegen over het Kanaal van **Groningen**
broeken, mede tot nadere aankondiging zal zijn **GES-**
TREND; hetwelk een en ander aanvangt met **WOENS-**
dag den 8 September 1852.

De Staatraad, Commissaris des Konings voornoemd:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANGIFTE VOOR DE KERMIS.

MEESTER en WETHOUDERS der Gemeente
van **Groningen** degenen, die op de aanstaande
KERMIS eene **PLAATS** verlangen
op de **ROUTES of LINNEN KRAAM**, eene
REKTE of ONOVERDEKTE TAFEL of
op den **OPEN GROND**, dat zij zich moe-
ven bij den **MARKTMEESTER**, die daartoe zit-
ten op **MAANDAG** den 20sten September
in de **STADS SECRETARIJ** in het Raadhuis alhier,
voormiddags van negen tot twaalf uur en des namid-
dags van drie tot vijf uur; — bij welke aangifte het **STEDE-**
WAARDE terstond zal moeten worden voldaan; —
dat, ingevolge art. 3 van het Reglement op het
der Kermis ten **Groningen**, gepubliceerd den 9den
1840, tot de **LOTING** niet zullen worden toe-

De genen, die verzuimd hebben bovengemelde **AAN-**
gifte te doen;

De genen, die het verschuldigde **STEDE- en WAAK-**
geld niet dadelijk bij de aangifte ter bekoming eener
PLAATS hebben betaald; — en eindelijk, dat
ingevolge art. 37 van het gemelde reglement, niet
in bijzondere gevallen, doch nimmer na het inluiden
der Kermis, door Burgemeester en Wethouders vergund
worden op de Kermis voor te staan aan iemand, die
de **LOTING** geen deel genomen heeft.

De genen, die ten kennis van de belanghebbenden gebragt,
overeenkomstig art. 30 der wet van den 21sten Mei
(Staatsblad no. 34), de Marktmeester op de Markt
Plichtpligtig ter uitoefening van zijn handel of be-
zigt met of zonder Loodsen, Tenten, Kramen of
andere zal mogen toelaten, tenzij hem Marktmeester ge-
ken zij dat deze daartoe van een Patent is voorzien.

Groningen, 8 September 1852.

Burgemeester en Wethouders: **VAN IMHOFF.**

De Secretaris: **HORA SICCAMA.**

De **BETALMEESTER** in de Arrondissementen
Groningen en Middelstum geeft kennis, dat ten zijnen Kantore
worden ontvangen de Jaarwedden en Toelagen over
de vierde eeuwige jaars 1852, aankomende den 21sten Mei
Provinciaal Geregtsdiner en de Arrondissementen-Regt-
en verdere Ambtenaren bij dezelve; den Kantongre-
Griffiers; den Hoogleraren en Akademische Ambte-
den Onderwijzers aan de Latijnsche Scholen en van
Middelbaar en Lager Onderwijs, den Predikanten der
wilde-, Doopsgezinde-, Lutherische- en Waalsche
den Pastoren en Kappelaars; den Militie-Com-
den Inspecteur der Jagt en Visserij, den Ambte-
den Waterstaat en het Loodswezen; de Provin-
Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoor-
de Provinciale Commissie van Onderwijs, het Insti-
voor Doodstommen, het Departement Groningen der
schappij: tot Nut van 't Algemeen, de Akademie voor
den Bouw- en Zeevaartkunde te Groningen enz.; —
Kantore van de Ontvangers der Directe Belastingen
gemeente.

Groningen, 7 September 1852. **RENGERS.**

NIEUWSTIJDIGEN.

NOORD-AMERIKA.

De **Handelsblad van New-York**, loopende tot den 21sten Augus-
doen zien, dat de kans van den minister van hui-
tenzaken der Vereenigde Staten, den heer **D. Webster**,
wordt kort als voorzitter dier republiek verkozen te wor-
den toeneemt.

De hangende houten brug, welke, op den spoorweg van
den **Loek naar Buffalo**, over de **Tennessee** gebouwd is, is thans
reeds voltooid en wordt als een in hare soort eenig meesterstuk van
kunst beschouwd. De brug is 800 voeten lang en 224 voeten
breed, waardoor de brug eigenlijk 500 voeten boven de bed-
ding van den stroom verheven is. Van het reusachtige van
de brug kan men zich het best een denkbeeld vormen,
wanneer men weet dat daartoe 1,500,000 vierkante voeten hout
gebruikt is, en dat daartoe 140,000 dollars gekost, waarin de uitgaven voor het
werk het minst begrepen zijn.

De **New-Yorkische** berigtgever van de **Londense Times**
vermeldt dat eierlang een nieuwe en beter dan die van **Lopez**
aanval uit de Vereenigde Staten tegen de Spaansche
schappij op Cuba zal worden ondernomen; hij vermeldt
dat de Vereenigde Staten een geheim genootschap bestaat,
welks doel is den handel, den invloed en de instel-
ling der Vereenigde Staten over het westelijke halfond en
van den Atlantischen Oceaan uit te breiden, en
plannen vooreerst op aanhechting van Cuba en van de
andere eilanden gericht zijn.

RUSLAND.

In het **Handelsblad van St. Petersburg** vindt men de vol-
gende officiële opgaven over eene der groote jaarmarkten
de middelpunten van Ruslands binnen- en buitenland-
handel, de jaarmarkt van **Irbis** in het gouverne-
ment van **Perm**, nabij de grenscheidung van Europeesch en
Aziatisch Rusland. De jaarmarkt is den 1sten Februarij j.l.
aangesteld en heeft, naar gewoonte, eene maand geduurd. Er
zijn in de voorsafgegane jaren, uit **Bokhara**, **Tartarije** en
andere zeer vele kooplieden opgekomen, benevens een groot
aantal Grieksche en Armenische handelaren. De door hen
aangebrachte koopwaren bedroegen eene waarde van 44,602,000
roublen, zoo uit Europa en deszelfs volkplantingen als

uit Aziatische landen afkomstig, f 70 400 aan paarden, te
zamen eene waarde van f 61,709,600. Daarvan is verkocht
voor eene waarde van f 50,725,900. In 1851 bedroeg de
waarde der aangebrachte goederen f 71,061,200, en die der
verkochte f 57,482,800. De aanvoer bestond, gelijk vroeger,
hoofdzakelijk uit Russische manufaktur van wol, zijde en
katoen, pelterijen, thee, vruchten, specerijen en eetwaren;
suiker, kristal, porselein en aardewerk van Russische fabri-
ken; bewerkt en onbewerkt leder; wijn en sterke drank uit
Rusland en uit het buitenland. Over het geheel is de jaar-
markt zeer goed afgelopen; de omzet is noch door gebrek
aan kapitaal belemmerd, noch door moeilijkheden in de be-
taling, noch door al te groote onevenredigheid tusschen de aan-
vraag en den aanvoer; hiervan worden alleen de pelterijen
uitgezonderd, waarnaar zeer weinig vraag was, hetgeen wordt
toegeschreven aan de flauwheid van den pelterijhandel op de
Leipziger mis. De vermindering in de waarde van het aan-
gevoerde en het verkochte in dit jaar, vergeleken met 1851,
heeft geene andere oorzaak dan de daling der graanprijzen in
oostelijk Siberië, waarmede van zelf eene vermindering der
arbeidsloonen en der productiekosten gepaard ging.

ITALIE.

De berigten, welke uit den kerkelijken staat worden ont-
vangen, luiden steeds hoogst ongunstig ten aanzien van den
algemeenen toestand daar te lande. Men gelooft, dat deze
omstandigheid voor de Fransche bewindslieden eene aanlei-
ding te meer is geweest om over te gaan tot de onlangs
medegedeelde openlijke verklaring, dat er aan geene ont-
ruiming van de Pausselijke Staten werd gedacht. Uit deze
verklaring volgt, dat ook de Oostenrijksche troepen daar te
lande zullen blijven. Voor het overige schijnt het te blijken,
dat er steeds tusschen Oostenrijk en Frankrijk de meest
wenschelijke overeenstemming blijft heerschen, en dat de
beide kabinetten van gevoelen zijn, dat het Pausselijke be-
wind niet aan zijne eigene krachten kan en mag worden
overgelaten. De geldmiddelen moeten in eenen jammerlijken
toestand verkeeren, en het Pausselijke leger bestaat slechts
op het papier. De generaal **Kalbermatten**, die zich bezig
heeft gehouden met het bijeenbrengen van recruten in Zwit-
serland, is onlangs met een vrij sterk detachement van door
hem aangeworvene personen door Turin getrokken. Hij is
echter niet gelukkig geweest, vermits reeds dadelijk na
zijne aankomst te **Civita-Vecchia** al de recruten zijn ge-
deserteerd.

Men zegt, dat al de in de Pausselijke Staten ontworpen
spoorweg-linien zijn opgegeven, met uitzondering slechts van
de zeer korte ijzerbaan van Rome naar **Frascati**, welke de
minister van openb. werken **Jacobini** in zijne bescherming zou
hebben genomen.

Uit Rome meldt eene telegrafische dépêche van den
2den September, dat de Sardinsche gezant, de heer **v. Sam-
buy**, die stad had verlaten ten gevolge van een schrijven
van den staatssecretaris **Antonelli**, waarin de aartsbisschop
van **Chambray** om zijne vijandige houding ten opzichte van
de wet op het huwelijk geprezen wordt. De onderhandelin-
gen tusschen Rome en Sardinië schijnen geheel en al afge-
broken te zijn.

Te Florence zijn den 4den Junij teregtgesteld twee inge-
zetenen der stad, zekere **Maidias** en zijne vrouw, ter zake
van het overgaan tot de Protestantische kerk, het lezen en
verkoop van bijbels en het aanwenden van pogingen, om
anderen hun voorbeeld te doen volgen. Deze lieden waren
den 17den Augustus van het jaar 1851 deswege in de ge-
vangenis geworpen, en tot dus ver was hunne zaak hangen-
de gebleven. Bij het nu gewezen vonnis is de man tot 56
maanden en de vrouw tot 46 maanden eenzame opslui-
ting, met dwang-arbeid, veroordeeld. — De Pruisische
gezant, de heer **de Reumont**, „als de vertegenwoordiger
van een Protestantisch Souverein en van den bescherm-
van het Protestantismus op het vaste land”, is tegen dit
ongehoord gestrenge vonnis bij den Hertog van **Toscane**
opgekomen, en heeft eene herziening van het geding
verzocht. — Men hoopt te Londen, dat de gezant in
deze zaak ijverig door den Britschen minister ondersteund
zal worden.

DUITSCHLAND.

Men wil thans weten, dat, in verband met de sloping
van de vestingwerken van **Rendsburg**, door de Deensche re-
gering ook tot het slechten van de wallen van het fort **Fre-
deriksoord**, aan den mond van de Kielsche golf gelegen, zou
besloten zijn. Deze grond zal daarentegen tot eene badplaats
ingerigt worden.

Eene karavaan van 250 à 300 Perzische pelgrims, on-
der welke zich ook de zuster van den schach van Perzië be-
vond, is nieuwwings, in de omstreken van Bagdad, door de
roofzieke Arabieren, geheel uitgeplunderd geworden.

Uit Breslau meldt men het volgende: „Sinds eenige
dagen ontvangen wij hier partijen van hoogst zeldzame vrach-
goederen. De Oostenrijksche politie heeft de depôts der zen-
delings-genootschappen opgeheven en de voorhanden bijbels
onder regterlijk zegel over de grenzen gezonden. Meer dan
1000 centenaars zijn hier reeds aangekomen.

De Oostenrijksche **Lloyd** heeft van zijnen correspondent
te Parijs inlichtingen ontvangen, die men meent te moeten
verspreiden, omdat dit blad gewoonlijk zijne tijdingen uit
goede bronnen put. „Het huwelijk van den Prins-Präsident
met de dochter van prins **Gustaaf Waza** is werkelijk uitge-
steld. De redenen daarvan zijn de volgende: vooreerst heeft
een der beroemdste professoren der geneeskundige faculteit
te Heidelberg prins **Waza** aangeraden, prinses **Carolina**, die
pas in haar 19de jaar is en nog niet haren vollen wasdom
heeft, niet vóór haar 20ste uit te huwelijken. Ten anderen lijdt
prinses **Waza**, de moeder der bruid, sedert lang aan eene
kwaal, welke eene heelkundige operatie ten gevolge zal heb-
ben. Het was dus passend het ontworpen huwelijk uit te
stellen. Dit belet echter niet, dat er eene drukke briefwissel-
ing tusschen den Prins-Président en de familie **Waza** plaats
heeft, en men, wekelijks, van **St. Cloud** aan prinses **Caro-
lina** de zeldzaamste bloemen en vruchten zendt. Oorspronke-
lijk had **L. Napoleon** het plan eerst dit huwelijk te sluiten
en dan het keizerrijk te doen afkondigen. Nu zal het tegen-
deel plaats hebben. Hij zal voor het einde des loopenden
jaars den troon beklimmen, en in het volgende huwen. Wat
de herstelling des keizerrijks betreft, dit staat niet meer in de
magt van **L. Napoleon** het langer te verdragen, nadat de
algemeene raden het zoo eenparig begeerd hebben.”

Den 1sten Sept. was de cholera lijst te **Warschau** 67
nieuwe zieken, 38 overleden, 72 genezen, 367 in behande-
ling gebleven.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN, 5 Augustus.

De raad van de **anti-corn-law-league** of vereeniging tegen
de graanwetten, heeft eene premie van 250 £ uitgelooft
voor de beste verhandeling, waarin worden aangetoond de
gevolgen van de intrekking der graanwetten en der liberale
handelspolitiek op de zedelijke, maatschappelijke, handels-

en staatkundige betrekkingen van het vereenigd koninkrijk.
Vóór den 1sten December moeten de verhandelingen inge-
leverd zijn.

Nopens de spoorwegen hier te lande vindt men in een
officiël verslag, dat tot het einde van 1850 de spoorwegmaat-
schappijen eene som hadden bijeengebragt van 240,250,000 £,
met volmagt om nog 122,500,000 £ bijeen te brengen. In
Junij 1851 bedroeg het getal personen, dat op de spoorwegen
in dienst was 63,500, en voor die op spoorwegen in aanleg
waren er nog 43,000 in dienst. In hetzelfde jaar werden
85,500,000 personen op de spoorwegen hier te lande vervoerd,
die 8 miljoen £ betaalden; terwijl voor den vervoer der goe-
deren 7 miljoen betaald werd.

Er heeft zich te **Dublin** eene commissie gevormd voor
het houden eener tentoonstelling aldaar tegen het aanstaande
voorjaar, in den geest van die, welke alhier in het afgelopen
jaar werd gehouden. Een partikulier, de heer **Dargan**, heeft
op zich genomen alle kosten te betalen en te dien einde reeds
eene aanzienlijke som gestort.

Volgens een aan de belangen der Israëlieten gewijd
dagblad, zal hier eerlang eene groots vergadering van aan-
zienlijke leden van dat volk gehouden worden. om over
middelen tot zijne herstelling in het bezit van Palestina te
beraadslagen.

Een Iersche priester, **D. W. Cahill** genoemd, heeft een'
openbaren brief aan den eersten minister, lord **Derby**, ge-
rigt, waarin de staatkunde van het Britsche kabinet op eene
alierhevigste wijze aangevallen wordt. In dien brief, welke
in de dagbladen verscheidene kolommen beslaat, en als een
opmerkelijk stuk beschouwd wordt, leest men o. a.:

„Uw gouvernement, lord **Derby**, moge vrees aanjagen,
vervolgen, berooven, wanneer uwe slagtoffers aan ketenen
geklonken en buiten staat zijn om zich tegen uwe wreede
tyrannie en snoede onderdrukking te verzetten; maar, de
Hemel zij gedankt! het tooneel begint te veranderen; de
zon van Groot-Brittannië daalt van haar toppunt; het tijd-
perk van zijne oppermagt spoedt ten einde; uwa natie is
nu overal gebrandmerkt als een ontmaskerde en vernederde
bedrieger. Gij hebt het vertrouwen van Europa verbeurd,
en zij gehaat, veracht en verfoeid door de geheele wereld.
„Eeuwige eer en lof komt de getrouwe Ieren toe, welke
niets met u gemeen willen hebben; die liever willen sterven,
dan het brood des afvalligen eten. — Maar nu is het ergste
geleden en nu tarten wij u uit. Wij hebben de stem van
Europa, van de geheele wereld, in ons voordeel.

„Als gij van de Jezuïten kwaad spreekt, wijzen wij u op
Hongarije, waar de Keizer die vrome, voorbeeldige en ge-
leerde mannen nu over al de scholen zijner onderdanen stelt.
Als gij spreekt van de vorderingen uwer Bijbel-genootschap-
pen, houden wij u de regterlijke vonnissen van Oostenrijk
en Napels voor, waarbij de Engelsche Protestantische mis-
sionarissen gelast zijn, binnen 14 dagen het land te verlaten,
op straffe van anders met geweld verdreven te worden.

„Als gij spreekt van uwe Protestantische vrijzinnigheid, ves-
tigen wij uwe aandacht op Napels, waar geen Protestantische
onderwijzer op eenige school geduld zou worden, uit hoofde
van de onophoudelijke lasteringen, welke die lieden zich altijd
tegen het Katholieke geloof veroorloven. Engelsche reizigers
worden nu aangehouden en aan verhooren onderworpen in ge-
heel Europa, alsof zij schurken zijn, die overal rebellie eu
afval prediken. De correspondenten van Engelsche nieuwblad-
den worden overal in Europa als schelmen vervolgd, hunne
brieven geopend, en zij zelven binnen tweemaal vierentwintig
uren het land uitgezet.

„Tusschen het Katholicismus en u is nu de stand van zaken
aldus: De ontwerpen, welke uwe gouvernementen tegen ons
geloof, onze kerktocht en ons stelsel van onderwijs gesmeed
hebben, zijn aan het licht gebragt en vernietigd. De naam
van Engelschman wordt in alle naburige landen verfoeid,
uwe handlangers zijn overal weggejaagd. Gij en uwe oproerige
medeplichtigen zijt verdreven uit Oostenrijk, uit Hongarije,
uit het Protestantische Pruisen, uit Rome; Napels en Lum-
bardije. Uwe Bijbelgenootschappen zijn bewaakt als vijanden
van den Staat. Het door u voorgestane stelsel van onderwijs
is geheel veranderd. De Katholieke geestelijken zijn nu in
al die landen gesteld tot de eenige bestuurders van de letter-
kundige en godsdienstige opvoeding van het aankomende
geslacht. Prins **Lodewijk Napoleon**, die in uwe dagbladen
zoo verguisd wordt, heeft in al de scholen van Frankrijk
veranderingen gemaakt, en zal weldra de oude discipline
van de Katholieke kerk herstellen, die de opvoeding in de
handen van de bedienaars der godsdienst stelde. — Uwe laatste
poging is nog tegen Ierland gerigt; maar, zoo zeker als de
zon morgen zal opgaan, zoo gewis zult gij ook daar geheel
overwonnen worden.”

Van den 6den. In Kent is dezer dagen een 70jarig heer
overleden, die zeer zonderlinge gewoonten had en die dan ook
slechts twee legaten, elk van 100 £ aan zijne beide executie-
ren en het overige van zijn kolossale vermogen, dat door
sommigen op 300,000, door anderen op 1,000,000 £ wordt
geschat, aan de Koningin heeft geschonken.

Dezer dagen is hier te lande eene nieuwe kunst ver-
toond. — Zekere heer **Sands**, aldus verhaalt de **Waleet Stan-**
dard, had aangekondigd, dat hij door een geheim middel in
staat was, even als de vliegen, met het hoofd naar beneden
tegen de zoldering van een vertrek te loopen. Eene
menigte personen woonden deze vertooning in den schouwburg
bij; een ieder was opgetogen van verwondering. Slechts een-
kelen gaven later den kunstenaar hunnen twijfel te kennen,
dat hij niet in elk lokaal zijne kunst zoude kunnen ten uit-
voer brengen. De heer **Sands** bood aan zijne kunst te ver-
toonen waar men wilde, zoo slechts de zoldering glad en hecht
genoeg was om hem te dragen. Ten gevolge van dit aanbod
werd de zaal van het stadhuis voor hem ingeruimd, maar
nauwelijks had de ongelukkige man eenige stappen met de
voeten tegen de zoldering en met het hoofd nederwaarts han-
gende gedaan, of een groot gedeelte der pleisterkalk van het
pilaaf liet los, de kunstenaar stortte van eene hoogte van
18 voet op den grond en brak den hals.

Twee der geneeskundige oppertoezigers van het algemeene
bureau van gezondheid in deze hoofdstad, dr. **Sutherland** en
mr. **Grainger**, zijn, even als bij vorige gelegenheden, gelast
geworden, om op den voortgang en aard van de cholera een
waakzaam oog te houden.

Laatsgenoemde heer bevindt zich thans werkelijk, met
dat doel, op weg naar **Maagdenburg** en andere plaatsen,
welke in de rigting van Hamburg liggen.

FRANKRIJK.

PARIS, 5 September.

De reis van prins **Louis Napoleon** is een dag vervroegd,
opdat hij zich ook te **Bourges** zou kunnen ophouden.

Het getal der gemeentebesturen, welke onbepaalde kredie-
ten voor de ontvangst van den Prins-Président hebben ge-
opend, wordt op niet minder dan 21 geschat.

De **Moniteur Universel** heeft gisteren een besluit bekend
gemaakt van den minister van financiën, volgens 't welk de

voor de boni van 4 à 5 maanden, op 1 pCt. wordt gebracht voor de boni van 4 à 5 maanden, op 1 pCt. voor die van een jaar.

Deze bepaling bewijst, dat de kapitalen in de kas der schatkist overvloedig, die geen krediet behoeft om den geregelden loop van de publieke dienst te verzekeren. Uit dit oogenpunt is het een gelukkig teeken.

Eene algemeene correspondentie, wier betrekkingen met het gouvernement zoo goed als officieel zijn, meldt dat de heer de Tallenay, gezant van Frankrijk bij de bondsvergadering, aan deze vergadering eene krachtige nota heeft overhandigd, strekkende om zich te beklagen over de aanvallen, waaraan de Prins-Präsident van de zijde der Duitsehe dagbladen ten doel staat. Dit bericht is gedagteekend van Berlijn, den 1sten September.

De heer Elihu Burrit, de apostel des vredes, is hier aangekomen met brieven van ongeveer 50 groote Engelsehe steden, waarin duizende Engelsen verklaren, dat zij de tergende taal van sommige bladen in Frankrijk en Groot-Brittanje afkeuren en wenschen, dat de vriendschap tusschen beide rijken bestendig blijve. De brief van Londen is geteekend door verscheidene leden van het Parlement, secretarissen van verschillende genootschappen, gemeentelijke en regierlijke ambtenaren en door 1500 achtenswaardige burgers.

Tusschen den bekenden Poolschen generaal Dembinski en den heer Ledieu, kommandant van het 2de bataljon der nationale garde van Parijs, is een hevige twist ontstaan, om reden dat deze laatste in een kring de verdediging van den maarschalk Haynau op zich nam. De generaal heeft den heer Ledieu de grofste beleedigingen toegeworpen en deze laatste den generaal eene uitdaging gezonden.

Men kondigt een' nieuwen roman aan van A. Dumas, getiteld: *Laquedam*, welke voorloopig slechts uit 100 deelen zal bestaan. Het dagblad *le Pays* zal met dit kostelijk product begiftigd worden.

Het is eene thans erkende en door onlangs verkregen bewijzen gestaafde daadzaak, dat de walvissen op eene merkbare wijze verminderen. De voorttelling dezer dieren staat niet in evenredigheid met hunne vernieling, en men kan, naar de regelen van Cuvier, aannemen, dat zij binnen een korter of langer tijdsverloop geheel zullen zijn verdwenen. Men moet ook in aanmerking nemen, dat zij, ten gevolge van den oorlog, dien men sedert eene halve eeuw tegen hen voert, al meer en meer den oceaan verlaten en de wijk nemen naar de meest ontoegankelijke gedeelten der Stille Zuidzee, inzonderheid naar de zijde van Beringstraat.

Het is aan deze omstandigheid, dat men voornamelijk de toenemende vermindering der uitrustingen voor de walvischvangst in Frankrijk en Engeland moet toeschrijven. In 1843 bezat Frankrijk 22 schepen, die tot deze vangst werden gebezigd, tegenwoordig heeft het er niet meer dan 7. De Engelschen hadden in 1830 nog 102 walvischvaarders en tegenwoordig slechts 8. De Noord-Amerikanen alleen hebben hunne uitrustingen voor die vaart nagenoeg op dezelfde hoogte gehouden. Zij bezitten op dit oogenblik 750 voor de walvischvangst uitruste schepen, bemand met 25,000 koppen. Het is waar, vooral in de laatste jaren is de walvischvangst bij hen gedeeltelijk dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van den koophandel in het algemeen en aan het vervoer van duizende arbeiders naar Californië in het bijzonder.

Ook heeft men de opmerking gemaakt, dat de walvissen, sedert zij de gewone plaatsen van verblijf hebben verlaten, eene mindere mate van gezondheid genieten en hunne voorttelling moeilijker is geworden. Niet, gelijk vroeger, van zeestreek kunende veranderen en naar het zuiden gaan om hunne jongen ter wereld te brengen, schrijft de wasdom der jonge walvissen langzaam voort en sterven zij dikwijls aan longziekte, hetgeen de Amerikaansche natuurkundigen hebben bewezen. De moeders zelve lijden veel van het voortdurend verblijf in de koude hemelstreek; zij krijgen niet ieder jaar jongen en dan nog telkens slechts een. Al deze daadzaken, welke de ondervinding eerst sinds weinige jaren heeft leeren kennen, en die betrekking hebben tot hoogst belangwekkende voorwerpen der schepping, zijn der overpeinzing in ruime mate waardig.

Van den 6den. De reis des Presidents naar het Zuiden zal een geheel bijzonder karakter hebben, daar het hoofd van den staat zich op dezen togt door zijn geheele militaire huis zal doen vergezellen. Te Straatsburg werd hij alleen omstuwd door zijn burgerlijk huis, maar het schijnt, dat de plannen, welke men den President toeschrijft, en het levendig karakter der zuidelijke bevolking, welke veel van uiterlijken glans houdt, hem bewegen hebben zich ditmaal met schitterende uniformen te omgeven. Dan zal het geheel meer het voorkomen hebben van een keizerlijken togt. Overigens meldt men omtrent deze reis niets nieuws en ook in andere opzichten is het nieuws als naar gewoonte schaarsch.

Van den 7den. De *Moniteur* meldt, dat gisteren de minister van financiën de tweede helft van 50 miljoen fr., welke de bank in Maart 1848 aan de schatkist had geleend, terug betaald heeft, zoodat thans deze schuld geheel uitgedelgd is.

De bisschop van Châlons heeft aan de priesters van zijn diocese, bij gelegenheid van de aanstaande reis des Presidents, eene circulaire gerigt, tot het doen van gebeden voor hem. In dit stuk wordt onder anderen van den President gezegd: „hij heeft zich op eene edele wijze gedragen, hij heeft alles durven ondernemen en dingen gedaan, waaraan niemand voor hem gedacht had. Dat hij gezegend zij, deze man-Gods, deze groote man, want het is God, die hem heeft te voorschijn doen treden tot geluk voor ons vaderland, om de rampen te genezen, welke 60 jaren omwentelingen, van wrede oorlogen, welke eindeloos schenen te zullen zijn, het berokkende; ik herhaal het, dat hij gezegend zij! Wij zullen voor hem bidden, dit heeft hij het regt van ons te verlangen voor de uitstekende diensten, die hij ons gedaan heeft en nog wil doen; het is een plicht, welken wij ons zullen beijveren te volbrengen.”

BELGIË.

BRUSSEL, 5 September.

Naarmate hetgeen van de bijzondere bepalingen van de letterkundige overeenkomst tusschen Frankrijk en België bekend is, meer ter kennis van de bevolking komt, blijkt het, dat zij er niet mede is ingenomen, en dat men de bedoelde bepalingen als zeer gebrekkig beschouwt en als kunnende leiden tot groote moeilijkheden.

Het baart nog al opzien, dat de organen van de klerikale partij, die zich anders zeer weinig om de stoffelijke belangen van het boekdrukkers-bedrijf bekommeren, den zich openbarende geest van tegenstand trachten aan te wakken, en is het niet te verwonderen, dat het bericht uit 's Gravenhage, dat de Fransche gezant aan het hof der Nederlanden is teruggeroepen, ter zake van het niet ratificeren van het traktaat tusschen dien Staat en Frankrijk tot wering van het nadrukkers-bedrijf, hier te lande eenigen indruk heeft gemaakt. In de vooronderstelling, dat de aanleidende oorzaak tot het vertrek van den genoemden gezant uit 's Gravenhage inderdaad dezelfde is, welke wordt opgegeven, wordt dit terugroepen aangemerkt als eene soort van bedreiging, welke ook en wellicht voornamelijk tot België is gerigt.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 6 September.

Hoezeer het waarheid is, dat de Fransche minister bij het Hof der Nederlanden, baron d'André, van hier is vertrokken, en door den legatie-secretaris als zaakgelastigde wordt vervangen, en hoezeer dit vertrek in verband schijnt te staan met het vraagstuk ter wering van den nadruk, verzekert men echter van goederhand, dat de genoemde gezant heeft te kennen gegeven, dat hij slechts voor twee of drie maanden afwezig zoude blijven, zoodat voor het oogenblik geene onrust voor verstoring van de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Frankrijk en Nederland behoeft te worden gekoesterd. (Haarl. Ct.)

Ook andere bladen kunnen stellig berichten, dat de Fransche gezant niet is teruggeroepen, maar zich alleen voor eenigen tijd buitenslands begeeft; de agitatie, door dat bericht van

terugroeping veroorzaakt, was derhalve niet op waarheid ge grond.]

AMSTERDAM, 7 September.

De Zangwedstrijd van Nederlandsche liedertafels, uitgeschreven door de Amsterdamsche liedertafel *Eutonia*, op Zaterdag avond in het Park te Amsterdam, is naar genoegen afgeloopen. Van de negen concurrerende liedertafels, — te weten: 1) *Arion*, van Alkmaar, 22 leden, dir. de heer W. Coster; 2) *Liedertafel*, van Schiedam, 18 leden, dir. de heer W. H. Kühne; 3) *Amphion*, van Rotterdam, 52 leden, dir. de heer C. A. J. de Vlieghe; 4) *Amstels-Mannenkoor*, van Amsterdam, 37 leden, dir. F. N. Stoltz; 5) *Oefening en Uitspanning*, van 's Hertogenbosch, 32 leden, dir. de heer A. C. Christiaans; 6) *Caecilia*, van 's Hage, 27 leden, dir. de heer P. G. Renaud; 7) *Avondster*, van Leiden, 22 leden, dir. de heer N. J. Wetrens, Jr.; 8) *Saffo*, van Hoorn, 30 leden, dir. de heer A. H. Meiroos, en 9) *Euterpe*, Amsterdam, 30 leden, dir. de heer J. A. van Eijken — hebben no. 5, *Oefening en Uitspanning*, den eersten prijs voor de best gekeurde voordragt, 6) *Caecilia* den tweeden prijs, en 9) *Euterpe* den derden prijs gewonnen, terwijl de vierde prijs voor de liedertafel van de verest afgelegene plaats mede aan no. 5 is toegekend.

Gisteren is de tentoonstelling van schilderstukken en andere kunstwerken van levende meesters, in de zalen der Kon. akademie van beeldende kunsten alhier plegtig geopend. Deze tentoonstelling is eene der rijkste en fraaiste van dien aard, welke ooit daar gehouden is. Volgens den catalogus, bedraagt het aantal der geplaatste stukken reeds 544.

Uit het verslag der 23ste algemeene vergadering der maatschappij tot bevordering der Toonkunst, te Amsterdam gehouden, blijkt dat de premie van f 200, voor eene overture voor *Vondels Lucifer* is toegekend aan den heer J. A. van Eyken, te Amsterdam, die ook premien heeft bekomen voor eene orgel-sonate, hymne en zes liederen. Ook zijn bekroond de heer *Welberg*, voor Utrecht, voor eene orgel-sonate, en de heer *Hol*, van Amsterdam, voor zes liederen.

In dezelfde vergadering is van wege de maatschappij eene som van f 15,000 beschikbaar gesteld tot het viereen van een luisterrijk muzikfeest in 1854 te Rotterdam, ter gelegenheid van het 25jarig feest van de stichting der maatschappij.

UTRECHT, 1 September.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 72 jaren, de heer dr. *Alexander Numan*, ridder van de orde van den Nederl. Leeuw, kommandeur van die der Eikenkroon, oud-hoogleraar, directeur van 's rijke veeartsenijschool, en secretaris der commissie van landbouw in de provincie Utrecht.

Na zich gedurende eenige jaren aan de geneeskundige praktijk (in de provincie Groningen) te hebben toegewijd, en daarin met roem werkzaam te zijn geweest, werd *Numan* reeds spoedig na de oprigting der veeartsenijschool te Utrecht tot hoogleraar en later tevens tot directeur der school benoemd, en mogt hij, gedurende de 28 jaren, dat hij met het onderwijs was belast, de voldoening smaken, van niet alleen den roem der school te vestigen, maar tevens de veeartsenijskunde hier te lande tot eene wetenschap te verheffen.

De wetenschap verliest in *Numan* een ijverig beoefenaar; de maatschappij een edel mensch, wegens den rijkdom zijner voortreffelijke hoedanigheden, algemeen geacht en bemind; zijne betrekkingen een hartelijken en deelnemenden vriend, wiens afsterven zij diep betreuren, doch wiens nagedachtenis steeds bij hen in eere zal blijven en waaraan de dankbaarste herinneringen verbonden zijn.

Het onweder, dat den 30sten der vorige maand zoo vele gemeenten geteisterd heeft, bracht ook die van Nijkerk groot nadeel toe. Onder zwaren donder en bliksem stortten hagelbuijen neer, die de te veld staande tabak voor een goed gedeelte vernielden. Men begroot de daardoor aangebrachte schade op circa f 60,000.

ROTTERDAM, 6 September.

Bij vonnis van de correctionele kamer der regtbank alhier van den 2den September l.l., is de persoon van *Joseph van Hagehemberg*, vuurwerk- en ballonmaker, als hebbende op den 11den Julij l.l. aan de herberg *de Vijf Sluizen*, onder Vlaardingse-ambacht, een' luchtballon opgeblazen, met brandstoffen voorzien, in strijd met de verbodsbepaling, vervat in art. 1 en 3 der wet van den 19den Januarij 1808, veroordeeld in eene boete van een duizend gulden en in de kosten.

Uit een' staat der Nederlandsche reederij in 1851 blijkt dat zij bij het opmaken van dien staat bestond uit 1633 schepen, waaronder 1455 metende 194,599 lasten, en 78 met onbekende maat. Voorts dat zij telt 76 schepen van 1—25, 357 van 25—50, 377 van 50—100, en 567 boven de 100 lasten.

LEEWARDEN, 6 September.

Nadat het heden een schoone maar voor den tijd van het jaar zeer warme dag geweest was, betrof de lucht gedurende den middag en deed zich de donder weldra op verwijderden afstand hooren. Tegen den avond naderde de donder en een hevige onweder barstte tot in de nabijheid van deze stad los. Zware bliksem-schichten doorklieften de lucht schier zonder tusschenpoozing en niet zonder reden was men bevreesd, dat ongelukken zouden vernomen worden. Wij vernemen dan ook, dat zich zulks ongelukkiglijk maar al te zeer bevestigt, naardien de bliksem in eene ten zuiden en in eene ten west-noord-westen van deze stad gelegene boeren behuizing is geslagen, die beide onder het afdrucken dezer nog in vollen vlam staan.

Men schrijft aan de *Provinciale Friesche Courant*:

Het zal geenszins ondoelmatig geacht kunnen worden, om ter kennis en tot waarschuwing van het daarmede minder ingelichte publiek te brengen, dat bij vonnis der arrondissements-regtbank te Leeuwarden, van den 24sten Augustus l.l., de persoon van *P. I. v. d. L.*, kantoorbediende te die stede, ter zake van het op den 26sten Julij 1852, op de publieke straat aldaar, dragen der uniform van brigadier der dragonders, welke uniform hem niet toekwam, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee dagen en in de kosten der procedure, en zulke naar aanleiding van art. 259 van het wetboek van strafregt, welk artikel woordelijk luidt als volgt:

„Al wie openlijk een klee van onderscheiding, costuum, uniform of een ereteeken gedragen zal hebben, dat hem niet toekomt, of zich titels aangematigd zal hebben, waarover de Keizer beschikt, die hem niet wettig toegekend zijn, zal gestraft worden met gevangenzetting van twee tot vijf jaren.”

ASSEN, 7 September.

Naar men ons berigt, worden de werken van de Drentsche kanaal-maatschappij in en om Meppel thans met kracht doorgezet, de Meppeler sluis en de bruggen zijn zoover gevorderd, dat het water de werkzaamheden niet meer kan belemmeren. Weldra, hoopt men, zal de passage door Meppel weder onbelemmerd zijn.

Het doet ons groot genoegen te kunnen mededeelen, dat, hoewel in de door de heeren *J. Klijn en cons.* opgestelde inschrijving voor de ontworpen *Drentsche Veer- en Kanaal-maatschappij* niet voor het volle maatschappelijk kapitaal is deelgenomen, de inschrijvingen toch tot zulk een aanmerkelijk bedrag zijn geklommen, dat men zich allezins mag vleien, deze onderneming zonder vreemde hulp tot stand te zien brengen. Diegene, welke hebben ingeschreven, zijn dienavolgens opgeroepen tot het bijwonen hetzij in persoon, hetzij door een' gemagtigde, van eene vergadering te 's Gravenhage, in het hotel *de Oude Doelen*, op Donderdag den 16den dezer, ten einde over de alsnu verder te nemen maatregelen te raadplegen. Er bestaat dus alle hoop, dat deze voor de provincie zoo gewichtige onderneming tot stand zal komen.

Bij besluit van den 3den September j.l., heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente Beilen te benoemen *S. J. Oosting*, burgemeester van Westerbork, ten einde die betrekkingen gelijktijdig waar te nemen.

GRONINGEN, 9 September.

Eergisteren had te *Onderdendam* de herstemming plaats voor een lid in de Provinciale Staten dezer provincie. Bij de opneming der stemmen bevonden zich 817 stembriefjes in d

bussen, en wel in die van de gemeente Aduard 59, Bedum 30, Eenrum 21, Ezinghe 34, Grootegast 31, kerk 28, Kantens 26, Kloosterburien 20, Leek 60, Marum 22, Middelstum 33, Oldehove 31, Oldelrum 44, Osquert 24, Warffum 16, Winsum 35, 30; terwijl bij de opening bleek, dat 326 stemmen waren gebracht op mr. H. P. WICHERS, advocaat en notaris, en 287 stemmen op jonkh. mr. A. DE MAREES VAN DEREN, advocaat te Ezinghe; zijnde er 4 stembiljetten onwaarde bevonden en ter zijde gelegd.

Wij vernemen, dat op den 7den dezer de verkiezen Opperrabijn voor het ressort Groningen heeft gehad, en dat met 12 van de 15 stemmen (er waren van de kiezers-commissie present) verkozen is de *JAKOB ROSENBERG*, distrikts-rabijn te Fulda, Hessen. — Men hoopt nu zeer, dat, zoodra de verkiezen benoeming zal hebben aangenomen, de koninklijke spoedige moge volgen, opdat de reeds zoo lang vacature nog in dit najaar worde vervuld.

De leverantie van turf, ten dienste van het bestuur van Groningen (zie ons blad van den 31sten j.l.), is toegewezen als volgt: De 750 tonnen (ken) harde zwarte turf, aan P. DE VRIES, voor 40 ton, gegraven uit de Bonderveenen; de 300 tonnen (ken) baggetturf, aan L. KOOIBOER, voor 64 cent, uit de veenen te Westerbroek, en de 450 tonnen (30 greenmank turf, insgelijks aan P. DE VRIES, voor de ton, gegraven uit het Drouwenderveen.

Sedert onze laatste opgave is alhier binnen de nieuwgebouwde schoongalgoot *Coert Cornelis*, 118 tonnen groot, kapt. L. SCHUT, van het Hooi gebouwd bij A. HOOITERS, aldaar.

Naar wij vernemen, zal in den loop der volgende alhier arriveren de schroef-stoomboot *Red Rover*, 6 tonnen, die, zooals reeds bij annonce in de *Courant* 24sten Augustus j.l. is aangekondigd, tusschen de Londen eene geregelde vaart zal houden, zood vee, goederen als passagiers. — Verder vernemen wij, boot ongeveer eene lengte heeft van 150 voeten en een van 20 voeten, en dat dezelve bij volle lading een zal hebben van ongeveer 8 voeten.

Men verneemt dat ds. J. VAN WANING BOLT, tegast, de beroeping als Hollandsch en Fransch Antwerpen heeft ontvangen.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche autorisatie verleend tot het aanstellen van J. F. tot nog toe custos te *Niebert*, als vasten onderlagere school aldaar, zonder vergelijkend examen, noeming als zoodanig is reeds geschied, en middag zal het nieuwe schoolgebouw ingewijd worden.

De dag van gisteren was voor de schooljeugd van wolde een dag van vreugde. Na des voormiddags, gewaad gekleed, ten huize van haren onderwijzer *TERHOFF* te zijn zamengekomen, vertrok zij met haren onderwijzer, ten getale van ruim 50 wandelende naar deze stad. Na het akademiegebouwen het daarin geplaatste museum bezocht te hebben, zij eene wandeling door de stad en ging vervolgens de voor hen bestemde herberg, om aldaar eenige vegen te gebruiken. Onder het zingen van vrolijke liederen de oogenblikken hier vervolgens doorgebragt. één uurs schuit vertrok de jeugdige schaar weder hier, ten hoogste voldaan over de feestvreugde alhier. De dag werd verder in eene gepaste vreugde van den onderwijzer ten einde gebracht.

In den nacht van den 5den op den 6den September keet toebehoorende aan de gemeente *Termunten* de op de zoogenoemde *Brede Hörn*, nabij *Termunten* gebrand. Dit gebouw werd tijdelijk bewoond door beider F. VLEESCHOUWER, die hierbij ook een zijner meubelen heeft verloren.

Het gebouw was verwaarloosd, doch de meubelen bewoner niet.

Het is waarschijnlijk, — schrijft onze berigtgever, brand door kwaadwilligheid is veroorzaakt, daar voor ongeveer drie weken een brandend papier het gebouw gelecht gevonden, doch toen nog door woner in tijds ontdekt is. De dader daarvan is onbekend.

Men berigt ons uit *Ommelandervijk*, den 6ten

tember 1852:

Mogten de landgebruikers van de Ommelandervijk wending zich in 1851 verheugen over eenen milde zeggenden oogst, — ook dit jaar geeft den landman lijke overvloedige stof tot danken. — Het kool- en zaad, in het afgeloopene jaar met milde handen uitgeschafte reeds in bloemaand dezes jaars, door de *gelen bloesem*, voor iederen aanschouwer een hoog naam en verrukkend gezigt; zoo zelfs, dat de huchten meer het aanzien van een Klein-Oldambt van Veerkolonien vertoonden. — De opbrengst van telde de hoop en verwachting des landmans dan ook leur. — Kwaliteit en kwantiteit waren beide goet prijs zelfs meer dan voldoende. — Ook het overige graan, de rogge, heeft wederom de algemeene veroverte overtroffen. *Zwaarte, deugdelijkheid* en bij dit artikel schier als in strijd; — alle drie werpgelaat van den landman eenen vrolijken bloos en blijlach, — welke beide nog aanmerkelijk worden door de overige goede en milde zomergewassen, door eenen meer dan middelmatigen prijs en gewaagte oogsting, weltevredene en vergenoegde landgebruikers waarts drijft. En moge men al beweren, dat de vruchten door eene aanhoudende droogte en buiten hitte wat spoedig hebben gerijpt, — dorckleed en vloer leveren niettemin goede en voldoende resultaten is de opbrengst van ooft (inzonderheid van appels) naar wensch en overeenkomst met het jaar 51, het oog van den kruin der boomen op de aarde en men ziet dat gemis rijkelijk vergoed, door eene goede, gezonde en welopleverende aardappelvelden tegenstaande de vroege soorten, meer dan wel jaren, met ziekte waren aangetast, en welke een groote en angstvallige bekommerning voor de meest gebruikt wordende soorten veroorzaakte, deze vrees thans door eenen goeden uitslag bijna geweken.

Men berigt ons uit *Franeher* van den 6den September Heden namiddag omstreeks vijf uur barstte er een hevige onweder boven deze stad uit. Aan de noord onder het dorp Tzummarum, sloeg de bliksem in een' den poldermolen, toebehoorende aan mevr. de *KOOPMANS*, met dat gevolg, dat hij een oogenblik geheel verbrand was. Aan de zuidkant der stad Tzum geraakte eene boerenbehuizing in brand, wordende door *HETZ BLANKMANS*.

In het geheel hebben 71,243 personen de Ardententoonstelling (die den 5den dezer gesloten is) bezocht, tegen 80 cts. de persoon, eene opbrengst van f 21,572, entréegeld opleverden.

Voortstuwing van rijtuigen op ijsen

Reeds zijn bij berhaling proeven genomen, om een bewegkracht dan den stoom aan te wenden, tot voort van rijtuigen op ijsenbanen, doch tot dus ver heeft men gevonden, dat aan geene der beproefde middelen de kan worden gegeven boven het tot dus ver allerwege ijsen locomotief met den daarbij behoorende voorraad-wagen. Onder de andere voortstuwende bekleedt de luchtledige buis, welke in gebruik is op genoemde atmosferische ijsenbaan, eene eerste plaats men heeft ondervonden, dat die baan geenszins in al heeft beantwoord aan de verwachting, welke men heeft gehad. Vooreerst heeft de buis, welke lang is gelegd, eene opening over hare geheele lengte, weeg brengt, dat daarin nooit die luchtledige toestel worden aangebragt, dien de ontwerpers als noodzakelijk ben aangemerkt. Verder moeten steeds zeer krachtige

aglo 11-12 pCt. |

Door den ondergetekende is ontvangen voor de **WERK te WERD:**
Van den Heer T. te P. f 2.50.
Van v. d. B. te P. f 1.
Van B. te E. f 1.
EELDE, 9 Sept. 1852.

BEGEMANN.
HUWELIJS-, GEBOORTE- EN STERFBERICHTEN.
Gestrouwd:
J. P. COMEN, Med. Chirurg. en Art. obst. Doctor,
van Groningen,
met
MARIANNE HEIJMANN,
van Aurich.

AURICH, 8 September 1852.
Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving.
Bevalien van een DOCHTER E. T. CORBELIJN,
Echgenoot van
B. HEUKERS.

GRONINGEN, 6 September 1852.
Enige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.
Heden beviel van eenen welgeschapen ZON Vrouw
M. S. GASINJET, geliefde Echgenoot van
L. T. JORISSEN.

HAREN, 6 September 1852.
Gisteren ontliet, na een pijnlijke ziekte van ruim vier weken, zacht en kalm, in ruim eenenzeventigjarige leeftijd, onze geliefde en onvergetelijke Vader en Behuudvader **ALEXANDER NUMAN, Med. Doct., rustend Hoogleraar in de Veeartsnijkunde, Secretaris der Commissie van Landbouw in de Provincie Utrecht, Ridder der Orde van den Nederlandchen Leeuw en Commandeur van die der Eikenkroon.**
UTRECHT, 2 September 1852.

C. STAR NUMAN.
A. S. RUEB.
I. S. RUEB, geb. NUMAN.
Wegens uitgebreidheid der betrekkingen enige kennisgeving.
Heden overleed ons jongste Zoon ALBERTUS
WOLTERS, in den ouderdom van ruim 11 maanden.
GRONINGEN, 8 September 1852.

H. J. BAKKER.
A. C. BAKKER-WOLTERS.
NOORDBROEK, 8 September 1852. Heden ontving ik uit **Kewen** het treurig bericht, dat aldaar op den 28sten Augustus j.l., aan een kortstondige ziekte is overleden, mijne hartelijk geliefde tweede Dochter **ALAGONDA MARIA GOCKINGA,** in den ouderdom van ruim 44 jaren.
C. MODDERMAN,
Wedw. GOCKINGA.

Heden overleed te **Groningen,** na een ziekte van slechts vier dagen, ons innig geliefd jongste Dochtertje **GEZIENA EGBERTA,** in den jeugdigen leeftijd van bijna drie jaren.
HOOGKERK, 3 September 1852.
E. STAKEN, E.Z.
G. L. STAKEN-SIKKENS.
Deze algemeene dient tevens tot bijzondere kennisgeving.

Heden overleed, na een ongesteldheid van eenige dagen, **FEKKE BOTJES,** in den ouderdom van 92 jaren en 4 maanden.
NIEUWE SCHANS, 4 September 1852.
W. L. WILDERVANK,
B. J. HEEMKS,
J. E. BOTJES,
Exeuteurs-Testamentair.

Heden morgen, omstreeks vijf uur, overleed onze geliefde Moeder, Mevrouw **PIETERDINA WOORTMAN,** Weduwe Mr. L. C. WARMOLTS, in den ouderdom van ruim 85 jaren, na een ongesteldheid van weinige dagen.
GRONINGEN, 7 September 1852.
J. H. WARMOLTS, L.Z.
P. WARMOLTS.

Enige kennisgeving.
Op den 29sten Augustus j.l. overleed, aan een kortstondige ziekte, op de hoogte van **Wimond,** in de Oostzee, de Scheepskapitein **REMBERTUS KROON,** voerende het schip **Catharina Henderika,** in den ouderdom van bijna 35 jaren, nalatende een diep bedroefde Weduwe, drie kleine Kinderen en diep bedroefde Ouders. Familie en Bekenden worden verzocht, deze voor algemeene en ook voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.
GRONINGEN, 7 September 1852.

Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, na een ziekte van vijf weken, mijn dierbare Echgenoot **N. DE MULDER,** in leven Logementhouder alhier, in den ouderdom van drieënzeventig jaren en negen maanden.
GRONINGEN, 9 September 1852.
H. C. GOUTIER,
Wed. N. DE MULDER.

N.B. De AFFAIRE blijft op denzelfden voet continueren n.
Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven: **KORT VERSLAG van de ZITTINGEN van den GEMEENTE-RAAD van GRONINGEN, van September 1851 tot September 1852.** Prijs f 2.90.

Voorts worden door hen met goed succes gedebiteerd de volgende Werken:
Voor het Onderwijs of voor Eigen Studie:
I. Prof. **P. HOFSTEDDE DE GROOT** et **L. G. PAREAU, Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs f 2,10.
II. Prof. **L. G. PAREAU** et **P. HOFSTEDDE DE GROOT, Compendium Dogmaticae et Apologeticae Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs f 2,75.

III. **Pathologische Anatomie of Anatomische Beschrijving der Ziekten van de Organen van den Bloedsomloop en de Ademhaling,** door **Dr. KARL EWALD HASSE,** gevolgd en aanbevolen door **Dr. A. A. SEBASTIAN, Emeritus Hoogleraar aan de Hoogeschool te Groningen,** en in het Nederduitsch overgebragt door **G. H. MEIJER, Doctor in de Geneeskunde te Groningen.** Prijs f 5,00.
IV. Prof. **B. H. LULOFS, Verhandeling over den tijd van den eerst regten aanvang en vroegsten bloei onzer oude, bepaaldelijk gezegde Nederlandsche Letterkunde,** en wel inzonderheid over het ongedrond van het gevoelen dergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de twaalfde eeuw stellen. Prijs f 1,50.

V. Prof. **B. H. LULOFS, DE DECLAMATIE, of de Kunst van Declameren of Reciteren en van de MONDELIJKE VOORDRACT of UITERLIJKE WELSPREKENDEHEID in het algemeen.** Prijs f 3,90. — Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.
VI. **Dr. W. HECKER, P. C. MOFFT'S Nederlandsche Historie,** met Aanteekeningen, 5 Dln., op ordinar velin papier f 12,00, op best velin papier f 15,00.

VII. **Verordeningen omtrent het Middelbaar en Lager Onderwijs,** uitgevaardigd voor de Provincie Groningen. Uitgegeven door de Commissie van Onderwijs voor de Provincie Groningen. 3 Dln. Prijs f 4,00.
VIII. Prof. **P. HOFSTEDDE DE GROOT, Wenken over de eigene Studie,** voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs f 0,50.

IX. Dr. A. SMITH, Geschiedenis van de Provincie Groningen, van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met een Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs f 5,00.

Krachten bevelschrift van den Edel Achtb. Heer **Mr. J. WOLDRINGH,** Regter-Commissaris in het Faillissement van **JOHANN WILHELM MUEHALL,** vroeger Graanhandelaar te Groningen, worden alle BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISERS, de BEVOORRECHTE en de PAND of HYPOTHEEK hebbende daaronder begrepen, opgeroepen, om te verschijnen op **Maandag den 15den November 1852,** des voormiddags te tien uur, in de AUDIENTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-RECHTBANK te Groningen, ten einde aldaar over te gaan tot de VERIFICATIE der SCHULDVORDERINGEN in gemeld Faillissement.
Mr. S. MENALDA,
Mr. R. IJ. MULLER, } Curators.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van **WINSCHOTEN** brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **HERFST-JAAR- en VEE-MARKT** dit jaar invalt op **den 30sten September en den 1sten October** aanstaande, hetwelk, ter voorkoming van misverstand, aangekondigd wordt, om reden in sommige Almanakken andere dagen voor het houden der Jaar- en Vee markt vermeld zijn.
WINSCHOTEN, 8 September 1852.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
H. J. ENGELKENS.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris:
A. GROENIER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van **WINSCHOTEN** zijn voornemens, voorbehoudens nadere goedkeuring, in het openbaar aan den minstaannemende uit te besteden: **HET BESTRATEN met VELDKEIJEN van een gedeelte WEGS binnen Winschotes, de OUDE WEG** genoemd, ter lengte van pl. m. 385 strekkende ellen, met **BIJ-LEVERING** der vereischte MATERIALEN.
Deze Uitbesteding zal plaats vinden op **WOENSDAG** den 15den September 1852, des namiddags te vier uur, ten Raadhuis, terwijl van heden af het Bestek en de Voorwaarden aldaar voor de Gadingmakenden ter inzage voorliggen; zullende ten dage van Uitbesteding, van af des morgens negen tot 'smiddags te twee uur, des verlangende nadere aanwijzing op de plaats zelve worden gegeven door den Opzigtig A. van REES, bij wien intusschen, ter zijner Woonstede te **Zuidbroek,** de vereischte INLICHTINGEN kunnen verkregen worden.
WINSCHOTEN, 8 September 1852.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
H. J. ENGELKENS.
Op last van dezelve:
A. GROENIER,
Secretaris.

ZWOLSCHE STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ, in directe verbinding met hare **DE-LICENCEDIENST** van **GRONINGEN** over **ASSEN** en **MEPPEL** naar **ZWARTSLUIS,** mede corresponderende op **VEENDAM.**
Dagelijksch vertrek uit **GRONINGEN** (behalve DINGSDAGS), 's avonds te **Elf uur 30** minuten.
Dagelijksch vertrek uit **ZWARTSLUIS** (behalve WOENSDAGS), vijftien minuten na aankomst der Stoombooten (circa 6 uur).
Door de Stoombooten der Maatschappij, die dagelijks (uitgezonderd des WOENSDAGS) varen, van **AMSTERDAM** 'smorgens te **Elf uur,** en van **ZWOLLE** 'smorgens te **ZEVEN uur,** wordt door middel der directe aansluiting dezer Diligence-dienst, de goedkoopste, korte en snelle gelegenheid geopend, om zonder eenig oponthoud uit de provinciën **Groningen** en **Drenthe** in ééns door te reizen naar **AMSTERDAM,** en van daar reeds met de vóórlaatste treinen de reis te vervolgen, 't welk met geen andere Diligence-onderneming kan geschieden.
De Vracht per persoon op doorlopend kaartje is:
GR. KAJ. VOORKAJ.

Van **GRONINGEN** tot **AMSTERDAM,** of omgekeerd f 9. f 6.
Van **ASSEN** tot **AMSTERDAM,** of omgekeerd „ 7.05. „ 5.30.
Van **MEPPEL** tot **AMSTERDAM,** of omgekeerd „ 4.60. „ 3.10.
KANTOREN DER ONDERNEMING ZIJN GEVESTIGD:
Te **GRONINGEN** bij **J. C. G. FRIGGE,** in de *Nieuwe Munster.*
„ **ASSEN** „ **W. SOMER.**
„ **MEPPEL** „ **B. TEN WOLDE,** in de *Weem.*
„ **ZWARTSLUIS** „ Meijufvrouwen **SOMER.**
„ **AMSTERDAM** „ den Agent **V. SCHAEPMAN,** en bij den Kapt. op de Stoombooten zelve.

VERKOOP van AFBRAAK.
Op **WOENSDAG** den 15den September 1852, des voormiddags te 10 uur, zal, bij de achterdeur der Behuizing van Mevrouw de Weduwe **J. GOCKINGA,** in den Carolineweg, te **Groningen,** publiek worden verkocht: een partij **AFBRAAK,** bestaande in **BALKEN, POSTEN, SPANTEN, LATTEN, PANNEN, STEEN, ENZ.**
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.
Tien overstaan van **Mr. R. FEITH,** Notaris te **Zuidbroek,** en **W. A. OFFERHAUS,** Notaris te **Nieuwolda,** zal, op **DONDERDAG** den 16den September 1852, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van **A. KROON,** Logementhouder te **Noordbroek,** in het openbaar, eerst in Perceelen en daarna in **Maas,** worden verkocht:
I. Het **LANDGOED VEENHUIZEN,** toebehoorende aan Mevrouw de Weduwe en Erven van wijlen **Mr. J. GOCKINGA,** groot

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN, gedaan te **Groningen;** medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen* **AUGUSTUS en SEPTEMBER 1852.**

DAG.	BAROMETRER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTHEIDSTOORSTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTOESTELDEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
29	763,07	763,71	764,37	19,1	24,3	19,0	0,96	0,84	0,93	O.Z.O.	Z.W.	Z.W.t.W.	betrokken	weinig bewolkt	betrokken
30	763,29	761,74	762,09	20,2	23,5	18,3	0,86	0,89	0,95	„	N.	Z.O.t.O.	bewolkt	betrokken	betrokken
31	761,83	761,89	762,84	17,8	19,9	15,7	0,92	0,83	0,90	Z.Z.W.	W.Z.W.	W.Z.W.	„	bewolkt	betrokken
1	764,98	765,58	766,31	15,0	19,7	15,3	0,92	0,86	0,92	W.Z.W.	„	Z.W.t.W.	weinig bewolkt	„	„
2	767,86	768,45	768,60	14,3	21,5	16,0	0,95	0,78	0,90	Z.W.t.W.	Z.W.	N.t.O.	„	weinig bewolkt	betrokken
3	768,63	767,59	767,06	17,0	31,4	16,4	0,85	0,74	0,91	N.N.O.	N.N.O.	N.N.O.	„	„	„
4	765,84	764,86	764,71	17,5	22,0	18,5	0,91	0,77	0,91	„	N.O.	N.O.t.N.	betrokken	bewolkt	betrokken

Te **Groningen,** bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.**

90 B., 35.00 E., alles vrij eigen Land, gelegen in de Gemeente **Noordbroek, Provincie Groningen,** behalve in ruime **HEEREN BEHUIZING,** met **KOET en STALLING,** op een kwartier uurs van het **Noordbroek, TUINEN** met **DRUIVENKAST** en **JERIJ,** uit een uitgestrekt **BOSCH,** waarin, onder andere Boomen, ongeveer 2000 zware **EIKEN, VIJVERS** en verderen **AANLEG; IJSEKELDER, BOEREN BEHUIZING, TUINMANS- en BEIDERSWONINGEN, BOUW- en WEIDELAND;** het Goed ten Zuiden gelegen aan de Trekvaart en naar **Groningen,** en ten Noorden aan den Grindweg **Stochteren.**

II. Drie **BANKEN** in de Kerk der Hervormden te **broek.**
III. Vier afzonderlijke **TUINEN,** bij **Noordbroek** gelegen.
Alles breeder bij de Biljetten omschreven, **franko** aanvraag zullen te bekomen zijn bij de **Not. Mrs. J. W. QUINTUS,** te **Groningen,** **R. FEITH** **Zuidbroek,** en **W. A. OFFERHAUS,** te **Nieuwolda** wie, even als ook ten huize van Verkoop, de Voorw. van Verkoop ter lezing liggen; terwijl de Bewijzen v. gendom en de perceelswijze opgemaakte Kaart te tweeden genoemden Notaris **Mr. R. FEITH,** ter voorliggen.
Dagelijks te zien op aanvraag bij den **TUINMA PLAATS.**

MORGEN TE BEZIEN
van 2-5 uur, de **GOEDEREN** welke op **MAA** den 13den dezer, des namiddags te 2 uur, in het **VERK HUIS** in de **OOSTERSTRAAT** alhier publiek zullen den verkocht.
HEKKEMA & BA RLINCKHO

TE KOOP:
Eene beste **ZITPLAATS** in de A-Kerk, No. 6, dadelijk te aanvaarden.

TE HUUR:
Eenige Perceelen van het **SCHARNER VELD.** Te bevragen bij den Eigenaar.

Er wordt gevraagd, voor **STILLE HUISHOUDING,** te **1sten November** aanstaande, **1sten Mei 1853:** een **MUUR** voorzien van **VOOR- en ACHTERKAMER, KEUKELDER** en verdere **GEMAKKEN,** bij voorkom. **TUIN** of **BLEEKJE.** Adres bij den **Timmerman V. HEKKER,** aan het **Martini Kerkhof.**

De Ondergetekende heeft de opening van zijne **APOTHEEK** **DROOGSTWIEKEL** in de **monstraat,** lett. K no. 52, zijne Begunstigers beleefdelijk aan te bevelen.
J. A. F. SORMA

Bij den Vleeschhouwer **A. A. SLUI** in de **Stoeldraaijerstraat,** zal op heden geslagt: een buitengewoon puik vet en blank **ZOETEMELKS KALF.**
BIJ W. KEULEN, aan de **Kruisgracht,** zijn te bekomen **BLAASKASTDRUIVEN.**

DOOFHEID KAN GENEZEN WORDEN
Dr. PINTER'S MAGNETISCHE PILLEN, zoo eenvoudig, gemakkelijk en onschadelijk eenen verwonderlijke Geneeskraft uit op de werktuigen. Zij zijn in een Watje gerold, dat even gewoon Watje in het Oor gestopt wordt.
Dr. F. M. FELDBERG, in **Weenen,** beuigt, in zijne praktijk Personen, die vele jaren doof daarmede genezen heeft, en dat iedere Doofheid genezen kan worden, als zij niet mede op de werktuigen is of als de Geboorwerktuigen niet gedood in Insputtingen eener sublimaat-oplossing, welke in Ziekten gebezigd wordt.

Boekjes waarin nadere bijzonderheden opgeteekend worden in onderstaande Dépôts gratis afgegeven.
Te **Amsterdam** in het **VERKOOPHUIS,** te **Delft** **W. KEIZER,** te **Assen** bij **H. P. A. v. GORCUM,** ningen bij **C. RIKKERS,** te **Winschoten** bij **G. W. te Veendam** bij **S. SAVENYE,** te **Pekela** bij **J. T. BRUGGE,** te **Meppe** bij **Wed. BRANDERHORST** de overige steden des Rijks.

De **DIRECTEUR** der **INRICHTING** voor **Eigenaars** van **verwordende Woningen,** te **Amsterdam,** berigt dat tot **AGENT** derzelve voor **Groningen** streken benoemd is de Heer **Mr. J. GANHEIJDEN,** Advokaat, Kantoor houdende Heerestraat, lett. F, no. 335, te **Groningen,** bij **INLICHTINGEN** omtrent de **DEELNEMING,** leefdijk wordt aanbevolen, te verkrijgen zijn.
De **Directeur** voornoemd:
C. WERTZ VAN DOORNB

Eene bekwaame **WINKEL** **TER in MANUFACTUUR** tevens bekend met het **mak** **mantilles, enz., kan, bij o** van goede **GETUIGSCHIFTEN,** prime **Novem** geplaatst worden. Adres aan het **BUREAU** der **GER COURANT,** onder letter **W.** Brieven frank.

Er wordt gevraagd, om vember in dienst te treden: een **LING** in een **IJZER** **KEL.** Adres, met gefranko, ven onder letter **Z,** aan het **BUREAU** der **GRON COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**

Voor een of twee **MEISJ** den fatsoenlijken stand, welke **gen opleiding** wenschen te bestaat eene beste gelegenheid voor en **INWONING.** Adres met franko brieven, lett. A en S, aan het **KANTOOR** dezer **COURANT.**